

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

7 januari 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING EN AMBTENARENZAKEN

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over vrouwelijke topambtenaren

Vraag om uitleg van de heer Johan Sauwens tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de personeelsbezetting van het Limburgse Comité van Aankoop en vergelijkbare buitendiensten van het ministerie van Financiën

Interpellatie van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de niet-betrokkenheid van het Vlaams Parlement bij het debat Kleurrijk Vlaanderen
Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer Jan Loones tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitvoering van de Lambermontakkoorden in het algemeen en de overheveling van de plantentuin in Meise in het bijzonder
Met redenen omklede motie

Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken

Dinsdag 7 januari 2003

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.07 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over vrouwelijke topambtenaren

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Huybrechts tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over vrouwelijke topambtenaren.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, vooreerst wens ik u allen een gelukkig nieuwjaar.

Mijnheer de minister, onlangs hebt u gezegd dat er meer vrouwen moeten worden aangesteld aan de top van de ambtenarij. Van de 158 Vlaamse topambtenaren met een leidinggevende functie zouden er slechts 34 vrouwen zijn. Uit een onderzoek van Deloitte & Touche blijkt dat de vrouwelijke kandidaten afgeschrikt zouden worden om zich voor een leidinggevende functie kandidaat te stellen omdat ze vrezen dat de hoge werkdruk, de permanente beschikbaarheid en de vergadercultuur in de ambtenarij een te hoge belasting zouden vormen voor het gezins- en het privé-leven.

Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat u ernaar streeft om tegen 2006 tien vrouwelijke topambtenaren extra aan te werven. U vraagt dan ook dat uw collega's vrouwen zouden oproepen om zich kandidaat te stellen voor de volgende selectieronde. Het is opmerkelijk dat er zich wel veel vrouwen

kandidaat stellen voor de functie van politiecommissaris.

Mijnheer de minister, hebt u al bepaalde initiatieven genomen om dit probleem op te lossen ? Is een functie in de topambtenarij te combineren met het gezin ? Hebt u laten onderzoeken wat de redenen zijn waarom vrouwen zich wel kandidaat stellen voor de functie van commissaris ? Zijn er verschillen inzake werkdruk, nachtwerk, wisselende uren ? Wat is het verschil tussen de werkdruk van een politiecommissaris en die van een topambtenaar ? Hebt u reeds klachten ontvangen van vrouwen over de te hoge werkbelasting in de ambtenarij waardoor de taak niet kan worden gecombineerd met het gezinsleven ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, in opdracht van de dienst Emancipatiezaken van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap heeft Deloitte & Touche inderdaad een studie uitgevoerd om na te gaan of de Vlaamse overheidsmanager ook een vrouw is.

De studie werd op 9 december 2002 aan het publiek voorgesteld. Uit de resultaten blijkt dat er inderdaad slechts 34 vrouwen, of 24,6 percent van het totaal, werken op het niveau van het top- en middenmanagement van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Er zijn echter ook departementen die nu al 50 percent vrouwen in het lijnmanagement tellen.

Voor wat de potentieel leidinggevendens betreft, is de studie gedeeltelijk hoopgevend. 281 vrouwen komen in aanmerking om als afdelingshoofd te worden aangesteld. Tevens werd vastgesteld dat vrouwen veelal beter scoren in het assessment. In de toekomst zou de toestand in het voordeel van de vrouw kunnen veranderen.

Van Grembergen

Aangezien ik ervan overtuigd ben dat de Vlaamse Gemeenschap nood heeft aan meer diversiteit in haar topkader, zal ik een aantal initiatieven nemen. Ik zal er bij mijn collega's in de Vlaamse regering op aandringen te benadrukken dat leidend ambtenaren ook vrouwen kunnen zijn.

In de selectiejury zal de genderexpertise worden ingebouwd. In de jury voor de selectie van de leidend ambtenaren zullen voor het eerst genderologen worden opgenomen. Het gaat om mensen die specifiek getraind zijn in het vermijden van vaak onbewuste benadeling van vrouwelijke kandidaten. Ik wil dat deze genderologen aan het begin van elke selectieronde aan de collega's-selectoren een aantal vuistregels geven over het genderneutraal aanwerven van personeel.

Daarnaast zal ik een initiatief nemen om bij de selectie de regel in te bouwen dat de jury's voor maximaal twee derden uit leden van hetzelfde geslacht mogen bestaan. Ook hier zou de aanstelling van het topmanagement als voorbeeld dienen. Het kaderdecreet inzake het beter bestuurlijk beleid voorziet in de aansturing van de leidend ambtenaren via een beheersovereenkomst.

Ken- en streefgetallen zijn essentieel om een beheersovereenkomst te sturen en op te volgen, onder meer op het vlak van diversiteit in het personeelsbeleid ten aanzien van zowel het middenmanagement als de overige personeelsleden. De principes zullen in een managementcode worden opgenomen. Beter bestuurlijk beleid zie ik als een middel om de streefgetallen inzake vrouwelijke managers versneld te bereiken.

Het onderzoek van Deloitte en Touche geeft ook aan dat voor wat de combinatie van werk en gezin betreft, het voor de lijnmanagers bij de Vlaamse Gemeenschap nog niet zo wil lukken. Deze klacht wordt echter niet alleen geuit door vrouwen maar ook steeds meer door mannen.

Ik wil erop toezien dat stress en werkdruk binnen aanvaardbare proporties worden gehouden. Onder mensvriendelijke faciliteiten wordt ook de mogelijkheid verstaan tot het deeltijds leiding geven of het als leidinggevende thuis werken. In deze mogelijkheden wordt vandaag reeds in het personeelsstatuut voorzien. Bij de uittekening van de nieuwe functieprofielen zal ik extra aandacht besteden aan het samenstellen van realistische takenpakketten. U haalt het voorbeeld aan van de functie van politiecommissaris en de vrouwelijke invulling ervan.

De wet van 7 december 1998 over de organisatie van een geïntegreerde politiedienst heeft tot gevolg gehad dat alle personeelsleden van zowel de federale als de lokale politie aan hetzelfde eenheidsstatuut worden onderworpen. De bepaling van dit statuut is globaal genomen een federale bevoegdheid. Artikel 55 van de vermelde wet van 1998 in het bijzonder bepaalt dat de koning de voorwaarden en regels voor de benoeming van de officieren van de lokale politie bepaalt. De vaststelling van alle graden, bepalingen en voorschriften inzake werkdruk, nachtwerk of wisselende uren van het politiepersoneel behoren op geen enkele manier tot de bevoegdheid van de Vlaamse regering.

De nieuwe graad van commissaris van politie is de basisgraad binnen het officierskader van de geïntegreerde politie. In deze nieuwe graad werden onder meer de vroegere adjunct-commissarissen van de gemeentepolitie en de vroegere commissarissen van de gemeentepolitie van de minder grote gemeenten ingeschakeld. Het betreft een hogere graad, maar het is onjuist te stellen dat alle politiecommissarissen bij de geïntegreerde politie een topfunctie bekleeden. Het is dus niet relevant vergelijkingen te maken tussen het topmanagement van de Vlaamse administratie en de functie van politiecommissaris.

Ik wens aan de vaststelling van het aantal vrouwelijke topambtenaren en politiecommissarissen geen conclusies te verbinden inzake werkbelasting en mogelijke combinatie met gezin en privé-leven.

De heer Pieter Huybrechts : Ik vroeg mij alleen maar af of er een mogelijke verklaring bestaat voor het feit dat vrouwen zich blijkbaar wel voor de functie van politiecommissaris – toch een stressvolle functie die heel wat verantwoordelijkheid meebrengt – kandidaat stellen. Voor andere gelijkwaardige functies, zoals de topambtenarij, is dat niet het geval.

Minister Paul Van Grembergen : Uw inschatting dat vrouwen blijkbaar wel kandideren voor de functie van politiecommissaris en dat die functie evenveel stress en verantwoordelijkheid met zich meebrengen dan de functie van topambtenaar, kan ik niet bevestigen. Ik beschik immers niet over wetenschappelijke gegevens hieromtrent. Op basis van de uitgevoerde studie heb ik wel cijfers over de wijze waarop Vlaamse en vrouwelijke ambtenaren aankijken tegen verantwoordelijkheden. Op basis van die gegevens kan worden nagedacht hoe in de toekomst vervrouwelijking mogelijk is. Dat is immers een politieke doelstelling. Er moet dus stelsel-

Van Grembergen

matig naar de juiste voorwaarden worden gestreefd om die doelstelling te bereiken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Sauwens tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de personeelsbezetting van het Limburgse Comité van Aankoop en vergelijkbare buitendiensten van het ministerie van Financiën

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Sauwens tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de personeelsbezetting van het Limburgse Comité van Aankoop en vergelijkbare buitendiensten van het ministerie van Financiën.

De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, hoewel het hier een algemene problematiek betreft, is mijn vraag om uitleg vooral op de situatie in Limburg gebaseerd. Ik ben er trouwens van overtuigd dat de minister-president op de hoogte is van de problemen die momenteel rijzen.

Het Comité van Aankoop werd indertijd opgericht om voor een aantal openbare instanties schattingen te maken en aankopen te doen. Het spreekt vanzelf dat het hier een uitgebreid takenpakket betreft.

Op federaal vlak staat het Comité van Aankoop ten dienste van de ministeries, van de Regie der Gebouwen en van de Krijgsmacht. Op gewestelijk vlak staat het Comité van Aankoop ten dienste van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het betreft hier onder meer aankopen door de afdeling Wegen en Verkeer, door de afdeling Bos en Groen, door de diensten voor de Maas en het Albertkanaal, door de verschillende geledingen van het gemeenschapsonderwijs, door de VHM, door de erkende bouwmaatschappijen en door de Vlaamse Landmaatschappij. Het Comité van Aankoop staat tevens ten dienste van de provincies, van de gemeenten en van de OCMW's. Bovendien moet het Comité van Aankoop ook een aantal autonome federale overheidsbedrijven bijstaan. Ik denk hierbij

in eerste instantie aan de NMBS, de Post, Belgacom en de Regie der Luchtwegen.

Op het vlak van de personeelsbezetting rijst een enorm probleem. Vroeger waren er in Limburg vijftien commissarissen, bijgestaan door dertig medewerkers. In die tijd werd het ambitieuze programma voor de autosnelwegen opgezet en zorgde het ministerie van Openbare Werken ervoor dat het ministerie van Financiën steeds over voldoende medewerkers kon beschikken.

In de loop der jaren is de bezetting evenwel sterk gedaald. In Limburg zijn er momenteel nog slechts een achttal commissarissen, bijgestaan door een negental medewerkers. Het personeelsbestand is met andere woorden meer dan gehalveerd, maar het aantal opdrachten is verdrievoudigd.

De uit deze wanverhouding voortvloeiende vertragen in de procedures brengen verschillende openbare besturen in de problemen. Deze problemen slaan vooral op de gemengde dossiers. Ik denk hierbij in eerste instantie aan de waterzuiveringsdossiers van Aquafin en aan de dossiers van de AWV, die steeds meer met mobiliteitsconvenants begint te werken. Er zijn ook dossiers in verband met PPS. De publieke partner of één van de partners moet heel vaak in gebreke blijven omdat de schattingen en de verwervingen in het kader van de onteigening van gronden te laat komen. Het meest gekende voorbeeld zijn de onteigeningen die nodig zijn voor de aanleg van fietspaden. Voor de aanleg van 1 kilometer fietspad moeten er soms 25 tot 30 onteigeningen gebeuren. Dat zijn dus zeer complexe dossiers. Er zijn vaak veel eigenaars bij betrokken, met alle gevolgen van dien. De commissarissen moeten deze dossiers verwerken. Ze moeten zelf alle kadastrale gegevens verwerven. Bovendien moeten ze de schattingen laten uitvoeren, onderhandelingen voeren en de aktes verlijden.

Soms hebben we het gevoel dat deze comités doelbewust onderbemand blijven, zodat een aantal dossiers vanuit het ministerie van Financiën bij de privé-sector terecht komt of bij de notarissen voor het verlijden van de aktes. In het kader van de sociale huisvesting zullen particulieren door een regeringsbeslissing meer gronden kunnen verwerven. Dat is goed. De huisvestingsmaatschappijen hebben gevraagd dat die verwervingen zouden kunnen gebeuren door het Comité van Aankoop. Dat is goedkoper voor de mensen, want het comité zou de bijbehorende leningsaktes ook kunnen verlijden. Een aantal provincies heeft die opdracht moeten terugsturen omdat ze met de huidige personeelsbezetting niet kan worden uitgevoerd.

Sauwens

Voor alle aankopen in verband met de thema's die ik hier heb aangebracht, en voor alle Limburgse gemeentebesturen zijn er maar vijf commissarissen met aankopen belast. De toestand wordt dus onhoudbaar en heeft vertragingen en blokkeringen tot gevolg. Het alternatief van de ontvanger van de registratie die kan worden ingeschakeld, werkt niet. Door niet tegelijkertijd rechter en partij te willen zijn, is die taak wat ontmoedigd, ook op financieel vlak. De toestand is dus schrijnend.

Welke houding neemt u tegenover deze problematiek aan? Welke oplossingen suggereert u? Er zijn een aantal mogelijkheden. De beste oplossing zou zijn dat de federale minister van Financiën via de interministeriële conferentie en via het Overlegcomité wordt aangespoord de diensten te versterken. Dat staat natuurlijk haaks op wat u zelf hebt verklaard. Hetzelfde werk zou immers worden gedaan met 6.000 ambtenaren minder, maar dat lijkt me bijzonder moeilijk. Deze dienst mag niet nog meer worden afgeslankt.

Binnen LIN is ook de mogelijkheid onderzocht om een Vlaams aankoopcomité binnen de eigen diensten te installeren. Minister Stevaert heeft in dat verband al voorstellen gedaan. Hij wordt als minister van Openbare Werken en Mobiliteit juist het meest getroffen door de huidige patsituatie. Denkt u of de regering aan het installeren van een eigen aankoopcomité, dat een deel van de wettelijk verplichte opdrachten in verband met schattingen, onderhandelingen en aktes kan overnemen?

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, collega's, stellen dat de hoge werkdruk alleen maar kan worden opgelost door meer personeel in te zetten, is voorbarig. De heer Sauwens heeft dat natuurlijk niet gesuggereerd, maar ik zeg het hier toch even. Ik denk dat een verhoging van de productiviteit, een betere infrastructuur, een betere regelgeving, e-government en bewustmaking de werkdruk eveneens kunnen verminderen. Het Nederlandse ministerie van Financiën werkt met dezelfde bezetting als het Belgische, maar heeft de verantwoordelijkheid over een derde meer belastingplichtigen dan het Belgische. Dat komt volgens

mij niet omdat de Nederlandse ambtenaren een derde harder werken dan de Vlaamse of de Belgische.

Mijnheer Sauwens, u zegt dat de dienstverlening van de comités voor verbetering vatbaar is en u hebt gelijk. Dat is niet enkel het gevolg van Coperfin, het hervormingsplan voor het ministerie van Financiën. Er zijn vertragingen, maar die zijn geen exclusief Limburgs probleem. Ze zijn een algemeen Vlaams probleem. Op de situatie in de rest van België heb ik echter geen zicht. Ik heb contact opgenomen met de administratie van Financiën en Begroting en ik heb overleg gepleegd met minister Van Mechelen.

Specialisatie en concentratie van gespecialiseerde taken zouden alternatieven kunnen zijn om de werkdruk te verminderen. Minister Van Mechelen werkt vanuit die visie en in het kader van het beter bestuurlijk beleid aan een alternatief om nog een deel van de taken van de federale aankoopcomités te laten uitvoeren door onze diensten. Ik zal ook met minister Stevaert contact opnemen om te praten over een eigen aankoopcomité.

De aankoopcomités moeten zich verder concentreren op hun sterke punten. We zouden kunnen evolveren naar een situatie waarbij de aankoopcomités doen waar ze in gespecialiseerd zijn, namelijk het maken van de schattingen. De aktes zouden dan kunnen worden verleden door de ministers of door de minister van Financiën en Begroting. In de praktijk gebeurt dit ook in de gemeenten. In het verleden heb ik trouwens als burgemeester reeds een beroep gedaan op het aankoopcomité om een schatting te maken. De akten worden dan wel door de burgemeester verleden. Mutatis mutandis zou dit ook door de minister kunnen worden gedaan.

Mijnheer Sauwens, u vroeg me de zaak aan te kaarten bij de federaal bevoegde minister. Ik zal inderdaad contact opnemen met minister Reynders.

De suggestie over een eigen Vlaams aankoopcomité maakte geen deel uit van de vraag die u had ingediend. Ik zal daarover zeker overleg plegen met minister Stevaert.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de niet-betrokkenheid van het Vlaams Parlement bij het debat Kleurrijk Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Bogaert tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de niet-betrokkenheid van het Vlaams Parlement bij het debat Kleurrijk Vlaanderen.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, ik heb niet de bedoeling om de triasleer van Montesquieu opnieuw uiteen te zetten. Het regeerakkoord van de paars-groene regering, dat ook ik heb ondertekend, laat uitschijnen dat het debat Kleurrijk Vlaanderen volledig buiten het parlement wordt gehouden.

De vraag die ik heb ingediend, is zeer uitgebreid omdat het erg belangrijk is de chronologie te kennen. Mijnheer de minister-president, op 10 juli 2000 zag de Kleurennota het licht. Op 20 maart 2001, op de vooravond van de Vlaamse conferentie in Kortrijk, werd er een actuele vraag gesteld over de relatie tussen het door u opgestelde manifest Vooruitzien, de Kleurennota, de conferentie in Kortrijk zelf en de betrokkenheid van het Vlaams Parlement. U hebt toen geantwoord dat de Vlaamse regering in Vlaanderen een langetermijnde debat op gang wou trekken. De Kleurennota moest in dat kader worden gezien. Hij vormde een bijdrage van de Vlaamse regering tot het debat.

De conferentie had de bedoeling een driehoeks-overleg op te starten. Op dit moment wordt het debat enkel gevoerd tussen het middenveld en de regering. De derde pijler komt tot nu toe nog steeds niet aan bod. Met de medewerking van de leden van de Vlaamse regering werden zes visiegroepen opgericht. Daarnaast zag de denktank Forum 21, met als voorzitters de heer Van Miert en mevrouw Cantillon, het licht.

Mijnheer de minister-president, u hebt inspiratie gehaald uit het Finse voorbeeld, dat in Europa geldt als het na te volgen idee. Spijtig genoeg werd daarbij het democratisch onderdeel vergeten, namelijk de betrokkenheid van het parlement via een speciale commissie. Die bestaat wel in alle Scandinavische landen. Het klopt dat het de taak van het parlement is om daarvoor te zorgen. Ik stel echter enkel vast, ik wil niemand iets verwijten.

U zei dat op termijn ook het Vlaams Parlement hier op een of andere manier zou kunnen op inspeelen. Dat zijn in elk geval de woorden die ik heb teruggevonden in het verslag. U zei ten slotte dat het Vlaams Parlement en het Bureau zelf moeten bepalen hoe dit juist moet gebeuren.

De volgende belangrijke mijlpaal in het debat was het Pact van Vilvoorde van 23 november 2001. Eens te meer werd de discussie gevoerd tussen de regering en het middenveld en de sociale partners. Er volgden 21 doelstellingen voor het Vlaanderen van de 21e eeuw. Ook hier werd het Vlaams Parlement, het hoogste wetgevende orgaan terzake, buiten gelaten. Ter verantwoording verwees u naar een beslissing van het Bureau van 18 december 2000. Het Bureau stelde toen dat het parlement pas later het debat zou voeren. Volgens mij had die beslissing betrekking op de installatie en de werking van de zes visiegroepen.

Tijdens de zitting van 28 november 2001 werd u een nieuwe actuele vraag gesteld. Het Vlaams Parlement was als dusdanig niet aanwezig bij het afsluiten van het Pact van Vilvoorde. Een pact is een plechtig akkoord tussen verschillende partijen, in casu tussen de Vlaamse regering en het middenveld. Eens te meer werd het Vlaams Parlement niet bij de zaak betrokken noch had het enige inspraak. Het pact bevatte onder meer een pacifistisch onderdeel om een Pax Flandriae te waarborgen.

Ik heb toen gezegd dat het parlement ofwel kan optreden als notaris waarbij het alleen maar akte moet nemen van akkoorden die anderen sluiten, ofwel de discussie volgt en finaal de nodige beslissingen neemt.

Mijnheer de minister-president, u verwees naar een onderhoud met de voorzitter van het Vlaams Parlement. In maart 2002 werd gesteld dat alle documenten over Kleurrijk Vlaanderen zouden worden overgemaakt aan het Vlaams Parlement. Dit zou het parlement toelaten in te spelen op het debat. We mogen daarbij niet vergeten dat de Vlaamse regering gedurende een heel jaar Vlaanderen overspoelde met een ware barnumreclame en de mensen opriep mee te doen aan een brede bevraging over Kleurrijk Vlaanderen. Ook daar werd het Vlaams Parlement buiten gehouden. Dit betekent dat de parlementsleden enkel konden doorverwijzen naar de Vlaamse regering als ze over het onderwerp werden aangesproken.

We zijn nu een half jaar verder. Het Vlaams Parlement moet nu nog bij de zaak betrokken worden. Dat is de kern van het probleem. Ik ben op die

Bogaert

nagel blijven kloppen vanuit een democratische reflex, zonder partijpolitieke bedoelingen. We hebben rechten en plichten. Bij het afsluiten van een pact met plechtige akkoorden mag het Vlaams Parlement zeker niet afwezig blijven.

Het parlement weet niet wat de adviezen zijn van Forum 21, het weet niet hoe de besluitvorming is verlopen om het Pact van Vilvoorde af te sluiten, het weet niets over de bevraging van de bevolking. Aan het kleurrijk debat heeft het parlement als instelling niet deelgenomen.

De beslissing werd genomen op 25 maart 2002. In de notulen van het Uitgebreid Bureau staat letterlijk dat 'na de gedachtewisseling met de minister-president, waarin de minister-president benadrukt dat uit de tussenkomsten van meerdere leden tijdens commissiebesprekingen waarin naar het project Kleurrijk Vlaanderen wordt verwezen, blijkt dat vele Vlaamse volksvertegenwoordigers vragende partij zijn voor een formele behandeling van dit project in het Vlaams Parlement, standpunt dat hij kan bijtreden, beslist het Bureau eenparig dat het project Kleurrijk Vlaanderen in het Vlaams Parlement behandeld zal worden, en dat volgens een aantal modaliteiten'.

Een van die modaliteiten was dat de Vlaamse regering alle documenten over Kleurrijk Vlaanderen aan het Vlaams Parlement zou overmaken. We zijn nu tien maanden later. We hebben die teksten nog altijd niet.

Er waren ondubbelzinnige uitspraken namens de Vlaamse regering, gevolgd door de recente Septemberverklaring. Mijnheer de minister-president, u stelde dat er beslissingen waren genomen die de Vlaamse regering zal uitvoeren. Er zou ook een ijkformule worden ingesteld om na te gaan in welke mate de engagementen worden uitgevoerd. Bij het afsluiten van dit pact werd het Vlaams Parlement niet betrokken.

Na de Septemberverklaring heb ik de koe bij de horens gevat. Die verklaring is inhoudelijk immers zeer belangrijk. Daarin stelt de Vlaamse regering dat er akkoorden met het middenveld zijn gesloten en worden uitgevoerd. Het parlement werd daar evenwel nog niet bij betrokken.

Tot 2010 werden reeds doelstellingen geformuleerd. Deze doelstellingen zijn samengebracht in het Pact van Vilvoorde. Het is een engagementsverklaring die door de Vlaamse overheid, de

Vlaamse sociale partners en de belangrijkste milieuverenigingen werd ondertekend. Mijn vraag is dan ook welke waarde het parlement nog heeft.

De minister-president stelt dat elke maatregel in functie van deze doelstellingen moet staan. Dit betekent dat het beleid uitsluitend door de bovenvermelde partners wordt bepaald.

Mijn vragen zijn niet van politieke, maar van louter democratische aard. In de engagementsverklaring wordt naar de Septemberverklaring verwezen, die door de diverse betrokkenen werd ondertekend. Deze verklaring is door het parlement te nemen of te laten.

Mijnheer de minister-president, wat bedoelt u precies met uw uitspraak dat elke te nemen maatregel in functie van die doelstelling moet staan? Kunt u meer uitleg geven over de door u aangekondigde periodieke metingen, die de resultaten van het beleid tastbaar moeten maken?

Wanneer werden de door de Vlaamse regering beloofde discussieteksten bij het Vlaams Parlement ingediend? Normaliter worden de teksten na de afronding van de thematische debatcycli ter beschikking gesteld.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, collega's, ieder parlamentslid kan op elk ogenblik de regering bevragen of interpellieren over beleidsdaden of -beslissingen. Dat is ook zo in het kader van het toekomstdebat Kleurrijk Vlaanderen. Alle documenten die in het kader van het langetermijnde debat worden opgesteld en met het middenveld bediscussieerd, liggen ter beschikking en kunnen via elektronische weg worden geraadpleegd. Ieder parlamentslid kan de regering hierover te allen tijde ondervragen en interpellieren. Er wordt geen afbreuk gedaan aan de controlefunctie van het parlement.

In het kader van het sociaal overleg, het Vesoc bijvoorbeeld, is het parlement geen geïnstitutionaliseerde partner. Als deze bijeenkomsten tussen sociale partners en regering tot formele of informele beslissingen of tot CAO's leiden, kunnen de parlementsleden de regering hierover interpellieren of ondervragen.

De heer Bogaert verwijst naar het Finse voorbeeld en de praktijk in de Scandinavische landen en de Duitse Länder. Die bestaat erin, naast het dagdage-

Dewael

lijks regeringswerk en de uitvoering van een regeerakkoord, oog te hebben voor langetermijndiscussies. Het is belangrijk dat in Vlaanderen een praktijk wordt geïntroduceerd die ons voert naar de langere termijn en niet alleen naar de volgende verkiezingen. Dat wordt ons trouwens ook vaak verweten. In functie van bepaalde uitgangspunten zou men doelstellingen kunnen formuleren tegen bijvoorbeeld het jaar 2010 of 2020.

Deze praktijk bestaat reeds in Europa. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de Europese Top van Barcelona of Lissabon. Daar werden op een methodische wijze langetermijndoelstellingen geformuleerd. In dat geval zorgen meetnetwerken er op regelmatige tijdstippen voor dat de doelstellingen worden gehaald en geen corrigerende maatregelen nodig zijn. Dat is het doel van zo'n meetnetwerk. Ik heb aan de administratie Planning en Statistiek gevraagd de doelstellingen van het Pact van Vilvoorde te bekijken en na te gaan of wij op de goede weg zitten en of er geen tandje moet worden bijgestoken.

Ik geef het voorbeeld van de actieve welvaartsstaat en de activiteitsratio. Op dit ogenblik is er een economische terugval en rijst de vraag of de doelstellingen tegen 2010 nog worden gehaald. Een paar jaar geleden leek alles in die richting te wijzen, nu ziet de situatie er wat minder goed uit, maar binnen een tweetal jaren kan het weer volledig omslaan. De vraag is of er geen bijsturende maatregelen nodig zijn.

Dezelfde vraag beroert ook Europa. De doelstellingen van de Top van Lissabon zijn door alle lidstaten onderschreven. Zij bevatten numerieke percentages over langetermijndoelstellingen. Ook bij de lidstaten rijst de vraag of er geen bijkomende maatregelen noodzakelijk zijn om de langetermijndoelstellingen te verwezenlijken.

Het Pact van Vilvoorde is belangrijk omdat het de eerste maal is dat de regering, samen met de sociale partners en een aantal natuur- en milieuorganisaties, een akkoord heeft bereikt over langetermijndoelstellingen. Het sociaal overleg in de klassieke betekenis van het woord is actueel. De vraag is dan bijvoorbeeld of er een nieuw werkgelegenheidsakkoord moet komen, voor welke periode en tegen welke basisvoorwaarden. Dat is de kortetermijndiscussie over het sociaal overleg. Daarbuiten heb ik de sociale partners gevraagd om na te denken over de langetermijndoelstellingen, zoals dat reeds in de andere Europese lidstaten gebeurt. Dit heeft uiteindelijk geleid tot het Pact van Vilvoorde.

Moest het Vlaams Parlement dit Pact van Vilvoorde mee onderschrijven? Ik denk het niet. De langetermijndoelstellingen binden de regering. Dit heeft het voordeel dat de regering voor de uitvoering van deze doelstellingen niet alleen staat, maar dat het maatschappelijk middenveld er mee voor ijvert. Het parlement controleert de regering en ziet erop toe dat de uitvoering volgens plan verloopt.

In de opeenvolgende begrotingen, beleidsnota's en -brieven worden de leden van de regering geacht de maatregelen te nemen om die langetermijndoelstellingen te realiseren. In het kader van een begrotingsdebat of het debat over een beleidsnota kunnen de leden van de regering effectief bevestigd of geïnterpelleerd worden over het realiseren van die doelstellingen tegen 2010.

U verwees terecht naar Forum 21. Het is inderdaad belangrijk dat het een discussie wordt van parlement, regering en sociale partners of middenveld in de ruime betekenis van het woord. Ook academici kunnen, meer dan vroeger het geval was, een bijdrage leveren. Forum 21 was een eerste denktank. Intussen is de formule wat uitgebreid. Buiten de academici die de heer Van Miert en mevrouw Cantillon hadden verzameld, zijn nog andere academici bereid gevonden om een bijdrage te leveren.

Deze formule leidt tot themadiscussies, zoals het debat dat in de Schelp plaatsvond. Het werd georganiseerd samen met middenveldorganisaties en handelde over de participatie van de allochtonen in het maatschappelijk proces en in het arbeidsproces in het bijzonder. We hebben bij die gelegenheid kunnen vaststellen dat minister Landuyt, in uitvoering van het Pact van Vilvoorde, ten aanzien van de sociale partners een concreet pleidooi heeft gehouden. Minister Landuyt heeft de Unizo en het VEV opgeroepen om hun verantwoordelijkheid op te nemen en om meer allochtonen aan te werven.

Minister Landuyt heeft toen duidelijk verklaard dat we ons niet tot vrijblijvende verklaringen mogen beperken. Het quotasysteem is momenteel niet aan de orde. Ik ben trouwens niet echt een voorstander van het invoeren van quota. Indien de resultaten uitblijven, zou een dergelijk systeem evenwel onvermijdelijk kunnen worden.

Gisteren, tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst van het VEV, heeft de voorzitter, de heer Roos, de ondernemingen nadrukkelijk opgeroepen om hun verantwoordelijkheid inzake de integratie van allochtonen op te nemen. In het kader van een aanvul-

Dewael

ling op het Pact van Vilvoorde zijn met de betrokken organisaties een aantal afspraken gemaakt. Deze nieuwe engagementen moeten tot concrete resultaten leiden.

De ministers Vogels, Dua en Vanderpoorten plannen in het kader van hun eigen bevoegdheden een aantal vergelijkbare debatcycli. Het gaat hier geenszins om vrijblijvende discussies. De resultaten van deze discussies zullen namelijk tot een bijsturing van het dagdagelijks beleid leiden. Deze bijsturing zal in de vorm van beleidsbrieven en van regeringsbeslissingen worden geconcretiseerd. Het spreekt vanzelf dat de Vlaamse regering hierop te allen tijde kan worden aangesproken.

De heer Bogaert heeft daarnet terecht opgemerkt dat het afronden van een debatcyclus niet leidt tot de formele goedkeuring van een document, dat vervolgens door de Vlaamse regering aan het Vlaams Parlement zou kunnen worden overgemaakt. Dit onderwerp is al vaak ter sprake gekomen. De formule is evenwel niet eenvoudig.

Ik herinner me de pogingen die tijdens de vorige legislatuur zijn ondernomen. Er is toen vooral gediscussieerd over de vraag of dit in elke commissie afzonderlijk of in een globale commissie moest worden behandeld. Aangezien dergelijke discussies vrij kunstmatig overkomen, is het parlementair debat nooit echt van de grond gekomen. Ik heb dit onderwerp tevens aan de Vlaamse regering voorgelegd. De Vlaamse regering vindt niet dat ze na elke debatsessie een formeel document moet goedkeuren. De leden van het Vlaams Parlement kunnen de betrokken ministers uiteraard te allen tijde over het beleid ondervragen.

Ik kan me voorstellen dat heel wat Vlaamse volksvertegenwoordigers vragen hebben over de debatsessie over de integratie van de allochtonen in de arbeidsmarkt. Minister Landuyt is bereid om de engagementen van de Vlaamse regering en van de sociale partners in de bevoegde commissie toe te lichten.

Het Vlaams Parlement zou een grotere rol in het toekomstdebat kunnen spelen. Aangezien ik in dit verband zelf vragende partij ben, heb ik daarnet even toegelicht over welke mogelijkheden de Vlaamse volksvertegenwoordigers beschikken. In het kader van een toekomstdebat worden vaak heel uiteenlopende standpunten ingenomen. De Vlaamse volksvertegenwoordigers hoeven zich niet tot vragen over de standpunten van de Vlaamse

ministers te beperken. Indien de leden van een commissie tot een akkoord komen, kunnen ze gerust een aantal externe sprekers uitnodigen.

Ik heb dit onderwerp ook ter sprake gebracht in het kader van Forum 21. Indien professor Huyse of een ander academicus een paper publiceert, kan een commissie van het Vlaams Parlement de betrokken auteur uitnodigen om de parlementaire debatten als extern bij te wonen. Ik wil het voeren van een ernstige toekomstdiscussie geenszins afremmen. Het Vlaams Parlement moet evenwel zelf beslissen in welk kader dit debat precies moet worden gevoerd. De Vlaamse regering is uiteraard bereid om hieraan deel te nemen.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister-president, ik bedank u voor uw uitgebreid antwoord. Op 10 juli 2000 heeft de Vlaamse regering verklaard het bestaande systeem 'Vlaanderen 2002' door een kleurendebat te willen vervangen. Dit is het recht van de uitvoerende macht. Dit recht kan zowel door het collegiaal opererend orgaan als door individuele ministers worden uitgeoefend.

Ten gevolge van deze beslissing is een parallelle discussie tussen de Vlaamse regering en het middenveld ontstaan. De Vlaamse regering heeft, al dan niet bewust, onmiddellijk besloten om het Vlaams Parlement hier niet bij te betrekken. U hebt deze keuze daarnet even toegelicht.

Mijnheer de minister-president, u hebt daarnet toegegeven dat het hier concrete engagementen betreft. Het Pact van Vilvoorde is eigenlijk een plechtig akkoord tussen partijen. Het Vlaams Parlement is in dit verband evenwel geen betrokken partij. Of dit een goede zaak is, wil ik hier nog even in het midden laten. Tot 2010 zal het beleid van de Vlaamse regering alleszins door op engagementen gebaseerde ijkpunten worden bepaald.

De minister-president heeft daarnet verklaard dat de Vlaamse volksvertegenwoordigers alle leden van de Vlaamse regering kunnen bevragen indien ze iets vernemen of indien een debat of een colloquium wordt georganiseerd. De Vlaamse volksvertegenwoordigers hebben dit recht evenwel altijd al gehad.

De minister-president heeft daarnet toegegeven dat de Kleurennota en het Pact van Vilvoorde in de toekomst een zware impact zullen hebben. Mijn vraag is dan ook of het uitputten van onze rechten als Vlaamse Volksvertegenwoordigers zal volstaan.

Bogaert

Moet het Vlaams Parlement niet meer bij deze discussies en bij deze engagementen worden betrokken ?

De minister-president heeft verklaard dat de discussies niet vrijblijvend zijn. Het gaat hier blijkbaar om beleidsargumenten die een weerslag zullen hebben op beslissingen en op begrotingen. Het Vlaams Parlement kan op de ingediende begrotingsstukken inspelen. De financiële impact van een beleidsbeslissing is evenwel het einde van het verhaal.

Ik vraag me af op welke manier het Vlaams Parlement, al dan niet naar Scandinavisch model, meer bij het ontwikkelen van een langetermijnvisie kan worden betrokken. Tenslotte wordt het beleid momenteel gedeeltelijk bepaald door afspraken die de Vlaamse regering met andere partners maakt. Dit is in feite de kern van de zaak.

Ook zonder Kleurennota staat het buiten kijf dat we onze individuele rechten als Vlaamse volksvertegenwoordigers mogen uitputten. Indien de Kleurennota niet vrijblijvend is en zelfs een belangrijke impact op het beleid en op de Vlaamse begroting zal hebben, moet het Vlaams Parlement hier evenwel nauwer bij worden betrokken.

De opmerking dat we onze rechten kunnen uitputten, volstaat in dit verband niet. Dit is de kern van mijn interpellatie. Ik hoop dan ook dat we in de toekomst een evenwicht tussen de uitvoerende en de decreetgevende macht zullen bereiken.

De minister-president heeft daarnet naar het Vesoc verwezen. Ik wil er evenwel op wijzen dat het Vesoc decretaal is ingesteld. De Kleurennota geeft de visie van de Vlaamse regering weer en zal uiteindelijk in beleidsbeslissingen en in begrotingsargumenten uitmonden. Het Vesoc valt niet met deze debatten te vergelijken. Het Vesoc is decretaal ingesteld en omkaderd. De Kleurennota is spontaan gegroeid.

Ik hoop dat de minister-president in de toekomst zal streven naar een model dat het Vlaams Parlement de mogelijkheden verschaft om korter op de bal te spelen en om, over de grenzen van de legislaturen heen, mee het beleid te bepalen.

De voorzitter : Ik zou in dit verband iets willen opmerken. Het Bureau van het Vlaams Parlement heeft besloten geen commissie ad-hoc op te richten. In zijn eerste nota's heeft de minister-president

dit aan het Vlaams Parlement overgelaten. De fracties hebben hierover een beslissing genomen.

Het Bureau van het Vlaams Parlement heeft de Vlaamse regering wel gevraagd om, telkens een thema is afgerond, een rapport te maken dat alle gepubliceerde en gebruikte artikelen en de einddiscussietekst bevat. Dit document zou vervolgens worden overgemaakt aan de bevoegde commissie, die op dat ogenblik kan besluiten een voorstel van resolutie naar voren te brengen.

Misschien is de tijd rijp om dat te doen. Dat is de beste manier om het parlement erbij te betrekken. Het sluit aan bij wat het Uitgebreid Bureau heeft beslist.

Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : We moeten nog naar de juiste methodologie zoeken. We hebben immers geen traditie in dit verband. In Finland heb ik die toekomstcommissie bezocht en een aantal vergaderingen bijgewoond. Het is een commissie ad hoc waarvoor regering, academici en experts enkele keren per jaar komen praten over wat ze voor Finland beschouwen als de uitdagingen op lange termijn. Die commissie, geïnstalleerd naar aanleiding van de omschakeling naar de kennis-economie, loopt tamelijk goed.

Zo'n gespecialiseerde commissie leek hier bij ons niet onmiddellijk aangewezen. Het parlement heeft dat beslist. Ik wil graag nog eens suggereren aan de regering dat niet enkel de administratieve documenten, maar ook de academische papers die worden geschreven door niet-politici, zouden worden gebundeld en systematischer zouden worden bezorgd aan het parlement. Die teksten kunnen dan worden verdeeld over de commissies. De commissievoorzitter of het Bureau van het Vlaams Parlement moet uitmaken of daarover wordt gedebatteerd en in welke omstandigheden en via welke modaliteiten dat debat dan moet verlopen. Dat is het alternatief indien we niet werken met een commissie ad hoc. Ik wijs er wel op dat al die informatie nu al beschikbaar is op het internet.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Bogaert werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Voorzitter

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Jan Loones tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitvoering van de Lambermontakkoorden in het algemeen en de overheveling van de plantentuin in Meise in het bijzonder

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Loones tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitvoering van de Lambermontakkoorden in het algemeen en de overheveling van de plantentuin in Meise in het bijzonder.

De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb het genoeg nog eens over de voorbije staatsvorming van deze Vlaamse regering te spreken. Ik stel vast dat er een grote belangstelling voor is van de nog steeds bestaande VU&ID-fractie. We hebben van deze fractie een vertegenwoordiger in elke commissie en er zijn hier op dit ogenblik zeven leden van deze fractie aanwezig. De andere fracties zijn minder goed vertegenwoordigd. Ik zie hier voor het overige iemand van CD&V, iemand van de VLD, een lid van Spirit en een onafhankelijke. Er moet dus iets speciaals aan de gang zijn.

Mijnheer de minister-president, ik denk niet dat u vandaag erg gelukkig kunt zijn. U hebt altijd gezegd dat de Lambermontakkoorden slechts voor een zeer gedeeltelijke uitvoering van het Vlaams regeerakkoord hebben gezorgd. Volgens u komt het moment suprême bij de volgende federale regeringsvorming. Dan zouden er serieuze hervormingen kunnen worden verwezenlijkt. U hebt daarop een aantal zeer sterke verklaringen laten volgen. Tot gisterenavond uitte u het voornemen om een Vlaams front te vormen.

Plots stellen we tot onze verbazing vast dat deze regering het regeerakkoord loslaat en dat de verdere staatsvorming niet verder zal worden uitgevoerd. Wat behoort er wel tot uw verwezenlijkingen? Ik wil ze ridiculiseren door de plantentuin in

Meise te vermelden. Daarover hebben we hier drie of vier keer gesproken.

De overdracht van de Nationale Plantentuin van België is blijkbaar geblokkeerd. Het dossier zit muurvast. Op 22 maart 2001 is er een samenwerkingsakkoord afgesloten. Dat wordt vermeld in alle beleidsbrieven. Op 19 februari 2002 zei u naar aanleiding van een interpellatie over deze problematiek dat alles eigenlijk klaar was en dat u een brief had geschreven naar minister Hasquin om hem op zijn plichten te wijzen. Sindsdien hebben we hierover geen nieuws meer ontvangen, behalve dan de berichten over de volledige blokkering.

Een eerste probleem heeft betrekking op het aantal Franstalige en Nederlandstalige personeelsleden dat wordt behouden. Wat is de stand van zaken in dat verband? Zullen er 19 of 31 Franstalige personeelsleden zijn als de plantentuin wordt overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap?

Een ander probleem is wat er moet gebeuren met de wetenschappelijke en genetische verzamelingen en met het herbarium en de bibliotheek van de plantentuin. Als die niet worden overgedragen en dus eigendom van de federale overheid blijven, dan zie ik niet in wat er wel wordt overgedragen. Die wetenschappelijke verzamelingen zijn immers het belangrijkste. Komt er een overdracht of worden die verzamelingen gewoon in bruikleen gegeven?

Het volgende probleem is typisch voor ons koninkrijk. Er blijkt zich een discussie af te spelen over de tendentieuze manier van geschiedenis schrijven. Ik vind dat prachtig, want wij hechten veel belang aan de voorstelling van zaken. Blijkbaar is er een grote hetze aan de gang over wie welke verdienste heeft. De Vlaamse regering heeft daar blijkbaar problemen mee. Is dat werkelijk het geval?

Wanneer zal dat samenwerkingsakkoord nu eindelijk aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd? Hoe kunt u de moeilijkheden verklaren in verband met de overheveling van de plantentuin? Het gaat toch om iets zeer specifiek. Alles had toch in kannen en kruiken moeten zijn door het samenwerkingsakkoord.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, collega's, in februari 2002 is er inderdaad verwezen naar het samenwerkingsakkoord. Dat akkoord moet aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd omdat het Vlaanderen bindt en omdat het fi-

Becq

nanciële gevolgen zal hebben. De uitvoering ervan is nu blijkbaar geblokkeerd.

Er zijn problemen in verband met artikel 8 en artikel 2 van het akkoord. Artikel 8 heeft betrekking op het wetenschappelijk personeel dat zou kunnen blijven na de overheveling, en artikel 2 heeft betrekking op de investeringen en op de vraag of de verzamelingen die zojuist werden vermeld, al dan niet in bruikleen worden gegeven aan Vlaanderen. Daarover wordt druk gediscussieerd en er bestaat nog veel onduidelijkheid over de gemaakte afspraken.

Mijnheer de minister-president, destijds hebt u gezegd dat er bij de concretisering van het samenwerkingsakkoord zou worden gediscussieerd over het al dan niet gratis toegankelijk zijn van de plantentuin. Dat is voor de mensen uit de buurt een erg belangrijke kwestie. Hoe staat het met de uitvoering van dit akkoord? Wat is de stand van zaken betreffende de procedure? Wordt de discussie over de toegankelijkheid op Vlaams niveau reeds aangevat?

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de uitvoering van de gemaakte afspraken over de nationale plantentuin vormen uiteraard slechts één element van de Lambermont- en Lombardakkoorden. Voor het overgrote gedeelte worden die akkoorden wel probleemloos en loyaal uitgevoerd via wetteksten van het federaal parlement en de noodzakelijke samenwerkingsakkoorden. Het feit dat er een knelpunt is bij de uitvoering van dit aspect mag niet worden veralgemeend.

Het klopt dat er een samenwerkingsakkoord werd afgesloten tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap over het beheer en de werking van de plantentuin. Ik herinner u eraan dat de plantentuin, met uitzondering van de wetenschappelijke en genetische verzamelingen, het herbarium en de bibliotheek, wordt overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Gemeenschap moet er ook de rechtsvorm van bepalen.

Het akkoord werd goedgekeurd op het Overlegcomité van 22 maart 2001 en ondertekend in april 2002. Om het akkoord uit te voeren, moeten de beide gemeenschappen een eensluidend ontwerp van decreet en bijhorende memorie van toelichting

indienen bij de respectieve parlementen. Op dat vlak blijven er nog een aantal knelpunten en interpretatieproblemen bestaan. De verschillende interkabinettenwerkgroepen hebben tot nu toe nog geen oplossing gevonden.

Het eerste probleem gaat over het al of niet opnemen van een geschiedkundige inleiding in de memorie van toelichting. Minister-president Hasquin heeft voorgesteld om een uitgebreide beschrijving op te nemen van de geschiedenis van de Nationale Plantentuin. De beschrijving is vrij tendentiekus en moet volgens ons geen deel uitmaken van een leegistische tekst. We hebben trouwens nooit afgesproken dat dit zou moeten gebeuren.

Een andere moeilijkheid handelt over de kwantificering van het aantal wetenschappelijke onderzoekers die de Franse Gemeenschap gerechtigd is ter beschikking te stellen van de Nationale Plantentuin. De onenigheid gaat over de draagwijdte van het in het samenwerkingsakkoord voorkomende begrip inzake het personeel. Ik geef toe dat er wat dat betreft enige verwarring mogelijk is. In artikel 5 wordt gesproken over personeelsleden. Artikel 8 heeft het over wetenschappelijke onderzoekers en artikel 9 over wetenschappelijk onderzoekspersoneel. De kwantificering leidt tot een verschillende benadering. De Vlaamse vertegenwoordigers komen tot een aantal van 12 personeelsleden, de Franstaligen tot 31.

Ook de implicatie van het juridisch begrip 'bruikleen' schept moeilijkheden. De onenigheid gaat over de inhoud van artikel 2. Daarin staat dat 'de wetenschappelijke en genetische verzamelingen, het herbarium en de bibliotheek eigendom blijven van de federale staat, die ze in bruikleen geeft voor de duur van het akkoord'.

Voor de Vlaamse vertegenwoordigers is het vanzelfsprekend dat alle nieuwe investeringen die de Vlaamse Gemeenschap financiert na de eigendomsoverdracht van de plantentuin aan de Vlaamse Gemeenschap automatisch gebeuren ten bate van de Vlaamse Gemeenschap. De Franstalige vertegenwoordigers beweren dat niet alleen de verbeteringen die in de toekomst zullen worden aangebracht aan de op het ogenblik van de overdracht bestaande wetenschappelijke en genetische verzameling, herbarium en bibliotheek maar ook de aanwinsten in de wetenschappelijke en genetische verzamelingen, het herbarium en bibliotheek aan de federale overheid zouden toekomen.

Op basis van de artikelen 565 en 566 van het Burgerlijk Wetboek over het recht van natrekking kan

Dewael

er maar één conclusie worden getrokken. Als Vlaanderen investeert in nieuwe aanwinsten, zou de federale overheid er effectief eigenaar van kunnen worden op voorwaarde dat ze de Vlaamse Gemeenschap daarvoor vergoedt. Dat is niet opgenomen in het samenwerkingsakkoord.

Het laatste knelpunt gaat over de aanvaarding door de wetenschappelijke raad van de door de Franse Gemeenschap ter beschikking gestelde onderzoekers. Artikel 8 van het samenwerkingsakkoord stipuleert dat de Franse Gemeenschap het recht geniet een aantal wetenschappelijke onderzoekers ter beschikking te stellen dat ten minste gelijk is aan het aantal wetenschappelijke onderzoekers van de Franse taalrol op de dag van de overdracht. Deze voordrachten moeten door de wetenschappelijke raad worden aanvaard overeenkomstig een procedure die voor elke wetenschappelijke onderzoeker geldig is. De Franstalige vertegenwoordigers verwerpen dit principe. Het staat nochtans letterlijk in artikel 8 van het akkoord.

Het komt mij voor dat de vergaderingen op het niveau van de kabinetten niet de vereiste resultaten opleveren. Er blijven meningsverschillen bestaan. De enige mogelijkheid om een oplossing te bereiken, is het Overlegcomité bij de zaak te betrekken om dit onderdeel van het Lambermontakkoord uit te voeren. In het comité moeten de knopen worden doorgehakt zodat er een eensluidend ontwerp van decreet en memorie van toelichting in beide parlementen kan worden voorgelegd en goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de minister-president, ik heb met zeer veel aandacht geluisterd naar uw uiteenzetting. Ik heb echter geen antwoord op mijn vragen gekregen. U hebt herhaald en bevestigd wat ik tijdens mijn interpellatie heb gezegd. Het Overlegcomité zou dan dé oplossing moeten bieden. Dit is je reinste kolder. Op het Overlegcomité was een twintigtal punten geagendeerd tijdens een ontbijtvergadering. Natuurlijk heeft men toen geen oplossing gevonden. Dat is toch geen wijze van handelen.

Mijnheer de minister-president, u stelt dat de Lambermontakkoorden loyaal werden uitgevoerd. Niet alle interpellaties zijn tot u gericht. Ook uw collega's krijgen een aantal vragen voorgelegd, bijvoorbeeld over landbouw, de overheveling van ambtenaren, ontwikkelings samenwerking. We hebben een andere indruk over het begrip loyaliteit. Wat

Meise betreft, geraakt u niet verder dan het herhalen van wat de moeilijkheden zijn.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de minister-president, ook ik heb met veel aandacht geluisterd naar uw antwoord. Er wordt een processie van Echternach gehouden. Er wordt een half stapje vooruitgang geboekt en een reuzenstap achteruit. Dat heeft vooral te maken met de wijze waarop samenwerkingsakkoorden worden afgesloten tussen de federale, de Vlaamse en – eventueel – de Waalse en Brusselse overheid.

Ook inzake dit akkoord werden blijkbaar geen duidelijke afspraken gemaakt. Tot mijn spijt moet ik vaststellen dat dit ook bij andere overeenkomsten het geval is. Ik verwijs daarbij naar het luchthavenakkoord, waar de problemen nog groter zijn. Daar wist men nog minder wat er was overeengekomen. Nadien moet men opnieuw onderhandelen en heronderhandelen en worden er afspraken gemaakt die men nadien niet kan naleven.

Ik hoop dat er een oplossing wordt gevonden, net zoals ik hoop dat er in de toekomst degelijke afspraken worden gemaakt.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik ontken dat er op het Overlegcomité nooit een aantal knelpunten zou worden beslecht. Het is inherent aan de werking van een federale staat dat er zich te gelegener tijd moeilijkheden voordoen. Dan is het zaak om de instanties die speciaal daarvoor werden opgericht – het Overlegcomité, het Arbitragehof, enzovoort – de knopen te laten doorhakken.

Tijdens de vergaderingen die ik in deze legislatuur heb bijgewoond, werden regelmatig en met succes knelpunten uit de weg geruimd. Bij de uitvoering van de voorgaande staatsvormingen rezen in het verleden ook steeds knelpunten. Er wordt een akkoord bereikt, dat vervolgens in wetteksten en bijzondere wetten wordt omgezet. De Grondwet moet eveneens worden aangepast. De uitvoering van deze wetten op het terrein veroorzaakt altijd knelpunten, die onmogelijk allemaal kunnen worden voorzien.

Wat de ambtenaren van Landbouw betreft en de problematiek van de rugzak, waarover de heer Loones het had, vindt op dit ogenblik overleg

Dewael

plaats in sectorcomité 18. Minister Van Grembergen volgt dit dossier nauwgezet op. Het probleem is niet erg groot. Het pecuniair statuut van deze ambtenaren zal in Vlaanderen niet verminderen in vergelijking met het federale niveau.

Het probleem van de gratis toegankelijkheid is niet opgenomen. Mevrouw Becq weet dat. Het gaat niet om een processie van Echternach. Men moet er in de eerste plaats voor zorgen dat het samenwerkingsakkoord wordt vertaald in een eensluidend ontwerp van decreet. Dan kan het probleem van de gratis toegankelijkheid worden opgelost.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Loones werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.27 uur.*
